

Družba znanja in vrednote narave

Program za OŠ 2022/23

Vsak od nas je lahko znanstvenik!

Tako po svetu kot v Sloveniji se znanstvene organizacije vse bolj poslužujejo ljubiteljske znanosti (*angl. Citizen Science*), ko so neprofesionalni oz. ljubiteljski raziskovalci, ki lahko pri tem sodelujejo tudi s profesionalnimi raziskovalci in raziskovalnimi ustanovami, vključeni v širše zastavljene raziskovalne projekte.

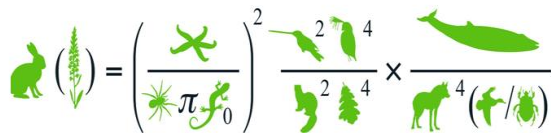
Organizacija *Družba znanja in vrednote narave* že vrsto let z raziskuje problematiko trkov letal s pticami in išče trajnostne rešitve in ukrepe za zmanjšanje tega pojava. Pri iskanju trajnostnih rešitev, ki upoštevajo naravovarstvena načela, potrebujemo znanje o tem, kako se ptice v okolici letališča gibljejo, kje gnezdijo, kako se prehranjujejo, koliko jih je ipd. K dobrim rešitvam veliko pripomore ozaveščenost o problematiki, poznavanje ptičev v okolici in vključenost lokalnega prebivalstva v raziskave. Lokalno prebivalstvo lahko z ljubiteljskim raziskovanjem prispeva pomembne podatke, na primer o lokaciji gnezd, ki so pomembna osnova za raziskave in kasneje načrtovanje ukrepov za zmanjšanje trkov.

Kanja in postovka najbolj vplivata na (ne)varnost trkov pri letalskih vzletih in pristankih na letališču Jožeta Pučnika. Raziskovalna dejavnost za trajnostne rešitve in posledični ukrepi so doslej zajeli predvsem ptičji življenjski prostor v neposredni bližini letališča, a izkazalo se je, da je pomembno tudi poznavanje ptičev v širši okolici, do 13 km.

Vključenost osnovnih šol je pomembna

Osnovne šole z učitelji lahko zaradi ustreznih pedagoških metod prenesejo ogromno znanja o lokalnih problematikah ne le na učence, temveč tudi na njihove družine in širšo lokalno skupnost. Učitelji in učenci lahko v vseh letnikih in pri različnih predmetih oz. interesnih dejavnostih poglobijo svoje znanje o temi, nato pa preko raznih dogodkov, projektov, izobraževanj, naravoslovno - tehničnih dni, terenskega dela, delavnic, razstav ipd. svoje znanje delijo z ostalimi učenci, starši, sorodniki, širšo lokalno javnostjo. Vsi lahko predstavijo tudi svoje videnje problematike in predlagajo ukrepe.

Šole preko mentorjev in zainteresiranih učencev lahko pomagajo pri zbiranju podatkov in se pridružijo pri opazovanju ptic v okolici letališča. Mentorjem bodo na voljo ustrezna izobraževanja, gradiva ter podpora s strani izvajalcev projekta. Ker je projekt dolgotrajen (od leta 2011 napej) je možno sodelovanje daljše od enega šolskega leta. Stopnja vključenosti šole je odvisna od njene ambicije ali ambicije posameznih učiteljev; sodelovanje v projektu si lahko zastavijo kot enkratni ali celoletni projekt, njegovo vsebino vključijo v že obstoječe programe, interesne dejavnosti in projekte. Organizacija *Družba znanja in vrednote narave*, bo kot vodja celotne raziskave sodelujočim učiteljem po potrebi izdala potrdila o sodelovanju.

Družba znanja in vrednote narave

Ker šole že kmalu ob koncu šolskega leta pričnejo z načrtovanjem aktivnosti za naslednje šolsko leto, vam želimo predstaviti čim več aktivnosti, ki jih bomo v okviru programa za OŠ izvajali v naslednjem šolskem letu in ki se jih lahko udeležite v meri, ki vam najbolj ustreza:

1. Izobraževanje o tematiki, 8 pedagoških ur, enodnevno

Priznani strokovnjaki s področij naravovarstva, ornitologije, podnebnih sprememb, biologije, matematike, geografije, agronomije, lesarstva, krajinske arhitekture, vam bodo predstavili habitate v okolici letališča, ptice in njihov način življenja ter sobivanje z dejavnostmi človeka, problematiko blaženja podnebnih sprememb, problematiko trkov ptic z letali ter z veseljem odgovorili na vsa vaša vprašanja.

2. Gradiva

Na voljo vam je veliko vsebine na to temo: strokovna gradiva in članki, fotografije ptic ter interaktivna razstava o problematiki.

3. Nagradna igra – Odkrivanje ptičjih gnezd v okolici letališča

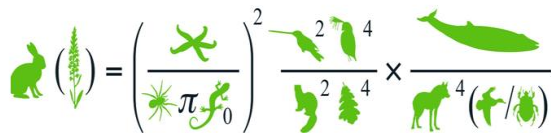
Vsako leto bomo izvedli nagradno igro, v katero se lahko skupine učencev pod mentorstvom vključenega učitelja ter podelili zanimive nagrade (izleti, denarne nagrade).

4. Možnost sooblikovanja priročnika za učitelje

Priročnik bo zasnovan skladno z aktualno prakso izobraževanja v slovenskih šolah. Ponujal bo ključne vsebine s področja ohranjanja biodiverzitete, trajnostnega razvoja, trkov ptic in njihovih habitatov ter predloge različnih učnih oblik in metod dela. Učitelji bodo povabljeni k sooblikovanju priročnika tako, da bodo vnesli pedagoško komponento (učne priprave ipd.)

5. Predlogi aktivnosti:

- vključitev vsebin v že obstoječe projekte (npr. medgeneracijsko sodelovanje – popis gnezd z babicami in dedki);
- vključitev vsebine v dneve dejavnosti, naravoslovno-tehniške dneve ipd.
- organizacija sprehoda v naravo z družinami, z nalogo popisa gnezd;
- organizacija razstave v šoli, knjižnici, z otvoritvenim dogodkom ter spremljevalnim programom ali v povezavi s kakšnim drugim kulturnim dogodkom v lokalni skupnosti;
- seminarske naloge, pod mentorstvom usposobljenega učitelja;
- predstavitev problematike lastnikom zemljišč, gozdov v okolici letališč;

Družba znanja in vrednote narave

- učenci obišejo strokovnjake, naravovarstvenike ali jih povabijo na sprehod po okolici;

...

6. Stalna podpora učiteljem oz. mentorjem

Kolektiv strokovnjakov bo na voljo za vprašanja preko emaila.

7. Izdaja potrdil

Organizacija *Družba znanja in vrednote narave* bo po potrebi prijavljenim učiteljem izdala potrdila za sodelovanje na izobraževanju, projektu.

Kako se pridružiti?

Zainteresirane šole bodo preko spletne prijavnice prijavile interes učiteljev. Zainteresiranim bomo pošiljali obvestila o projektu ter bili z njimi v kontaktu preko emaila ali telefona. Učitelje vabimo, da novo pridobljeno znanje unovčijo v okviru že načrtovanih aktivnosti, lahko pa zastavijo tudi nove dejavnosti, ki jih bodo izvajali v okviru projekta.

Vljudno vabljeni!

Več informacij:

Email: vanja.svetina@siol.net

Telefon: 041 259 116

Spletna stran: <http://fundacijadzvn.si/Contact.html>